



Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

5.Bf.99/2023/8. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2023. szeptember 20. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

Í T É L E T E T:

A kábítószer-kereskedelem büntette miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2023. március 1. napján kihirdetett 41.B.213/2022/9. számú ítéletét megváltoztatja.

Terhelt1 vádlott cselekményét kábítószer-kereskedelem büntettének [Btk. 176. § (1) bekezdés 4. fordulata és (3) bekezdése] minősíti.

A vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamát 5 (öt) év 8 (nyolc) hónapra, a közügyektől eltiltás tartamát 6 (hat) évre súlyosítja, a pénzbüntetés kiszabását mellőzi.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban állapítja meg.

Az elsőfokú bíróság ítéletét egyebekben helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

[1] A jelentős mennyiségű kábítószerre elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette miatt Terhelt1 vádlott ellen előtte folyamatban volt büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék a 2023. március 1-jén kihirdetett 41.B.213/2022/9. számú ítéletével a vádlottat jelentős

menyiségű kábítószerre elkövetett kábítószer birtoklás büntette [Btk. 178. § (1) bekezdés 4. fordulat és (2) bekezdés b) pont] miatt 4 év börtön fokozatú szabadságvesztésre, 4 év közügyektől eltiltásra, valamint 200 napi tétel, napi tételenként 1.000,- Ft pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett a feltételes szabadságról, a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról azzal, hogy annak végrehajtási fokozatára „a szabadságvesztés fokozata az irányadó”, a bűnjelekről és a bűnügyi költség vádlott általi fizetéséről. A pénzbüntetés megfizetésére 10 hónap részletfizetést engedélyezett és rendelkezett annak meg nem fizetése esetén szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról.

[2] Az ítélet ellen az ügyész a vádlott terhére súlyosabb jogi minősítés, terjesztői típusú bűncselekmény a megállapítása érdekében, valamint a kiszabott szabadságvesztés büntetés és közügyektől eltiltás mellékbüntetés mértékének felemeléséért, a vádlott a fellebbezés irányának megjelölése nélkül – utolsó szó jogán jegyzőkönyvezett nyilatkozatából következően enyhébb jogi minősítésért és enyhébb büntetésért – míg védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan pedig enyhébb jogi minősítés megállapításáért, továbbá a büntetés enyhítése végett jelentett be fellebbezést.

[3] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a 2023. március 30-án kelt BF.174/2023/4. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Ez utóbbiakkal kapcsolatban kifejtette, hogy azok ténylegesen a bizonyítékok újraértékelésére irányulnak, amely a másodfokú eljárásban nem vezethet eredményre.

[4] Kifejtette, hogy az elsőfokú ítélet felülbírálata a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljes körű, az előterjesztett fellebbezések a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja szerinti eljárásban, a Be. 599. § (2) bekezdés a) pontjának megfelelő nyilvános ülésen bírálhatóak el, amelynek kitűzését az ügyészség indítványozza, és azon részt kíván venni.

[5] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság perrendszerű eljárásában ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette, a bűnügyben releváns és még elérhető bizonyítékokat megvizsgálta, majd a vádlott védekezésével szemben állapította meg az ítéleti történeti tényállást, amely a Be. 592. § (2) bekezdés a) és d) pontjai szerint részben hiányos, illetve a hiányos tényállás következtében az eljáró törvényszék tényből-tényre nem vonhatott helyes következtetést. Rámutatott, hogy az ügydöntő határozat részbeni megalapozatlansága a másodfokú eljárásban a Be. 593. § (1) bekezdés a) és d) pontja alapján orvosolható, az elsőfokú bíróság által folytatott bizonyítással érintett okirat adatai, köztudomású tény értékelése, valamint az azokból vonható helyes következtetés levonása útján.

[6] Kifejtette azon álláspontját, mely szerint a Fővárosi Törvényszék az általa rögzített tényállás alapján is okszerű következtetést vont a vádlott bűnösségére, azonban tévedett annak szándékával kapcsolatban, ekként tévesen minősítette a vádlott vádmódosítással érintett cselekvőségét a Btk. 178. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő jelentős mennyiségű kábítószer birtoklása büntettének a Btk. 176. § (1) bekezdés 4. fordulatába ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő jelentős mennyiségű kábítószerre elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette helyett.

[7] Rámutatott arra, hogy az eljáró törvényszék a lefolytatott bizonyítás során keletkezett több releváns adatot elmulasztotta értékelni. Így nem vette figyelembe azt, hogy a vádlott, aki a legális jövedelemforrásáról nem tett nyilatkozatot, két lakást is bérelt párhuzamosan, közülük az egyiket havi 185.000,- forintért azzal, hogy a bérleti szerződés megkötésének napján egyösszegben 550.000.-Ft-ot juttatott bérbeadójának. Nem vette figyelembe azt sem, hogy a tényállás szerint a vádlotthoz köthető mennyiségű és minőségű kokain beszerzési ára 2.700.000,- – 4.500.000,- Ft között lehetett a cselekmény idején, aminek fedezetére törvényes jövedelmet a vádlott nem tudott felmutatni, ennél fogva okszerű a következtetés vonható arra, hogy ezen milliós nagyságrendű készpénz kábítószer-kereskedői tevékenység hasznából eredeztethető, mint ahogy a két lakóingatlan bérléséhez is ez jelenthetett anyagi forrást. Hangsúlyozta, hogy a kábítószer adagolását lehetővé tevő, kokainnal szennyezett mérleg használata a kábítószer fogyasztásához nem szükséges, miáltal az is a kereskedői tevékenységre utal.

[8] Mindezekre tekintettel az elsőfokú ítélet történeti tényállását szükségesnek tartotta kiegészíteni azzal, hogy „a vádlott kábítószer-kereskedő tevékenységből nyert haszonból finanszírozva szerezte be a tovább értékesítésre szánt és a budapesti bérleményében – az adagoláshoz használt digitális mérleggel együtt – tárolt, raktározott és a jelentős mennyiség alsó határát 563 %-al meghaladó hatóanyag tartalmú kokaint”.

[9] Kiemelte, hogy a helyes minősítéshez képest a büntetés súlyosítása indokolt.

[10] Az elsőfokú ítélet járulékos rendelkezéseit törvényesnek tartotta.

[11] Összességében indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék 41.B.213/2022/9. számú ítélete történeti tényállását az elsőfokú bíróság bizonyítással érintett nevesített okiratainak adatai, köztudomású, illetve hivatalból ismert tény, valamint ezek alapján helyes, okszerű következtetés levonása útján egészítse ki, majd az ügydöntő határozatot a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg, melynek keretében:

- Terhelt1 vádlott cselekményét minősítse a Btk. 176. § (1) bekezdés 4. fordulatába ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő jelentős mennyiségű kábítószerre elkövetett kábítószer-kereskedelem büntettének, egyben az ítéleti indokolás ezzel ellentétes megállapításait mellőzze.

- a vádlottal szemben szabjon ki felemelt tartalmú, a helyes minősítéshez igazodó, a Btk. 37. § (3) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti fegyház végrehajtási fokozatú szabadságvesztést, valamint a Btk. 61. § és 62. §-ában meghatározott közügyektől eltiltás mellékbüntetést,

- egyebekben az elsőfokú ítéletet a Be. 605. § (1) bekezdésének megfelelően hagyja helyben.

[12] A védő a 2023. augusztus 31-én kelt beadványában fellebbezését írásban indokolva kifogásolta, hogy a nyomozóhatóság a törvényi előírásokkal ellentétesen egy bizonyítottan bódult állapotban lévő, időlegesen nem beszámítható személytől, tanúltól „beszélgetés” nyomozati cselekmény során szerzett be bizonyítékot.

[13] Hangsúlyozta, hogy kizárva a bizonyítékok közül azokat, melyek e tanúhoz köthetők – rendőri jelentés „beszélgetésről”, tanú4, tanú5, tanú6 vallomásai és az ezekből levezetett újabb bizonyítékok, mint például védence autójának a rendszáma, amiből megállapítható volt bejelentett lakhelye –, nem sok értékelhető bizonyíték marad az ügyben.

[14] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyes következtetést vont le abban a tekintetben, hogy Terhelt1 kereskedői tevékenységét ítéleti bizonyossággal nem lehet megállapítani. Ezzel együtt vitatta, hogy a cím1 ingatlanban fellelt kábítószerhez a vádlottnak bármi köze is lett volna.

[15] Ennek alátámasztásául kitért arra, hogy a nyomozóhatóság – véleménye szerint – szakszerűtlenül végzett eljárási cselekménye, a lakásban tartott házkutatás nyom- és ujjlenyomat kutatás hiányában nem talált bizonyítékot arra, hogy Terhelt1 fizikailag kapcsolatba került a lakásban talált kokainnal, amelynek tiszta hatóanyag tartalma eltért a nála talált kábítószerétől. Hangsúlyozta, hogy a híváslisták is csak azt bizonyítják, hogy a vádlott a helységi lakás bérbevétele után a fenti ingatlan környékén járt, nem bent.

[16] Kifogásolta az elsőfokú bíróság azon következtetését [(38) bekezdés] is, mely szerint abból, hogy védence első alkalommal nem tett vallomást, a bűnösségére lehet következtetést levonni.

[17] Összességében indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az ügyészi fellebbezés elutasításával egyidejűleg vádlottat csak és kizárólag a birtokában lévő kábítószer tartása miatt mondja ki bűnösnek és ehhez igazítsa a vele szemben kiszabott büntetést.

[18] Az ítéltábla a fellebbezéseket a Be. 599. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen bírálta el, mert a vádlott terhére bejelentett fellebbezés tartalmára tekintettel az ügy tanácsülésen nem volt elintézhető, és tárgyalás tartása nem volt szükséges.

[19] Ezen az ügyész az átiratban foglaltakat fenntartva kitért arra, hogy a lefoglalt kábítószer beszerzési árát a köztudomás alapján, a témában született cikkek és az azok alapjául szolgáló statisztikai adatok segítségével lehetett meghatározni.

[20] A védő a beadványában foglaltakat fenntartva és megismételve indítványozta, hogy az enyhébb minősítés mellett a másodfokú bíróság a védencét felfüggesztett szabadságvesztésre ítélje.

[21] A vádlott az utolsó szó jogán megbánásának adott hangot. Hangsúlyozta, hogy a cselekmény idején vált el, így nagyon rossz élethelyzetben volt. Elmondta még, hogy nagyon fél attól, hogy a büntetés miatt elveszíti a kislányát.

[22] Az ügyészi fellebbezés alapos, a vádlott és védője fellebbezése nem alapos.

[23] Az ítéltábla megállapította, hogy az ügyben a felülbírálat a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljeskörű.

[24] A felülbírálat során a másodfokú bíróság megállapította azt is, hogy a törvényszék a bizonyítási eljárást a perrendi szabályoknak megfelelően folytatta le. Nem vétett sem abszolút [Be. 608. § (1) bekezdés a) - f) pontja], sem olyan relatív eljárási szabálysértést [Be. 609. § (1) és (2) bekezdése], amely az ítélet érdemi felülbírálatát kizárná és a Be. 567. § (1) és (2) bekezdése szerinti okból az eljárás megszüntetésének sincs helye.

[25] Az ítélet indokolása a Be. 561. § (3) bekezdés a) pontja alapján tartalmazza a vádra történő utalást, kellő részletességgel ismerteti a vádmódosításokra vonatkozó adatokat és az elsőfokú bíróság által feltárt személyi körülményeket is.

[26] Eljárási szabálysértésként értékelhető, de nem tartozik a hatályon kívül helyezést eredményező hibák közé az, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének szerkezete nem követte mindenben a Be. 561. § (3) bekezdésében az ügydöntő határozat indokolásával, illetve 564. § (4) bekezdésében a bűnösséget megállapító ítélet indokolásával kapcsolatban írtakat. E körben utalni szükséges arra, hogy a perbeszédnek nem bizonyítási eszközök és nem bizonyítékok, így az ítélet indokolásában sem tartalmuk ismertetésének, se önálló értékelésüknek nincs helye, az indokolás egészével adja indokát a bíróság annak, hogy a – többnyire ellentétes irányú – perbeszédnek közül melyiknek ad helyt.

[27] A Be. 561.§ (3) bekezdés f) pontjában írtak teljesítésével magyarázattal szolgált a védelmi bizonyítási indítvány elutasítására (ítélet [39] bekezdés), az általa kifejtettekkel a másodfokú bíróság maradéktalanul egyetértett: tanúl befolyásoltsága mértékének megállapítása a tényállás megállapításához teljes mértékben szükségtelen volt. Ha a tanú szabályos eljárási környezetben történt kihallgatása alkalmával, befolyásoltságtól mentesen a Be. 267. § (5) bekezdése szerinti fenntartó nyilatkozatot tett volna, akkor ennek jelentősége utóbb, a törvényes bizonyíték fényében egyébként is megkérdőjelezhető, de minthogy ilyenre nem került sor, az információs jelentésbe foglalt nyilatkozatának a bizonyítékok köréből történő helytálló és törvényes kirekesztése folytán végképp megszűnt minden olyan alap, amely e körben további bizonyítást tett volna indokolttá.

[28] Az ítélet az elsőfokú bíróság által feltárt személyi körülményeket az iratoknak megfelelően tartalmazza, a nyilvános ülésen elhangzott vádlotti nyilatkozat és a csatolt iratok alapján azonban azok helyesbítése indokolt, ezért az ítéltábla az ítélet [11] bekezdés 2. és 3. mondatát a következő szövegre cseréli: *„Jelenleg a kiskola 11. évfolyamának esti tagozatos hallgatója. Egy, 16 éves kiskorú gyermeke tartásáról gondoskodik, aki után annak édesapja tartásdíjat nem fizet. 2023. március 27-től adminisztrátorként foglalkoztatja a testvére a cég! Havi nettó jövedelme 147.660,- forint”.*

[29] A másodfokú bíróság a felülbírálat során észlelte, hogy az elsőfokú ítélet az ügyészség által hivatkozott, a Be. 592. § (2) bekezdés a) és d) pontjában írt okból részben megalapozatlan, hiányos és e hiányosság téves ténybeli következtetésre vezethető vissza.

[30] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást – a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján – a lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma és helyes ténybeli következtetés alapján ezért kiegészíti a következőkkel:

[31] A [12] bekezdés elé új bekezdésként illeszti, hogy „Terhelt1 vádlott a vele szemben 2019. február 1. napján foganatosított rendőri intézkedést megelőzően, pontosabban meg nem határozható időponttól kezdve Budapest területén kábítószer-kereskedelemmel foglalkozott, amelynek során az ismeretlen forrásból továbbértékesítés céljából beszerzett kábítószer - kokaint - a lakcím ajtó alatti lakásában tárolta és az eljárásban ismeretlenül maradt vásárlói részére értékesítette.”

[32] A [17] bekezdést követően abba a „A vádlott kábítószer-kereskedő tevékenységből nyert haszonból finanszírozva szerezte be a tovább értékesítésre szánt és a budapesti bérleményében – az adagoláshoz használt digitális mérleggel együtt – tárolt, raktározott kábítószer.” szövegrészt illeszti.

[33] A tényállás a fenti helyesbítést követően mindenben megalapozott, a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében írt megalapozatlansági hibáktól mentes, így a Be. 591. § (1) bekezdés 1. fordulata alapján irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

[34] A törvényszék az ügy megítélése szempontjából lényeges valamennyi bizonyítékot megvizsgálta, de azok nem mindegyikét értékelte a Be. 167. §-ában foglaltaknak megfelelően okszerűen, a logika törvényei szerint.

[35] E tekintetben az ügyészi érvelés helytálló.

[36] Azt helyesen ismerte fel az elsőfokú bíróság, hogy a módosított vád szerinti cselekmény elbírálásához kétirányú bizonyítás szükséges: egyrészt azt kell megvizsgálni, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok terjesztői vagy kizárólag fogyasztói magatartást támasztanak-e alá ítéleti bizonyossággal, másrészt azt, hogy azok alapján mi az a kábítószer-mennyiség, ami bizonyosan a vádlott terhére róható.

[37] A tanúmal kapcsolatos „beszélgetés”-ből származó információk bizonyítékok közül történő kirekesztésével és az azzal kapcsolatos elsőbírói indokolással az ítéltábla szintén egyetértett, a védői beadvány tartalmára figyelemmel azonban hangsúlyozni szükséges, a bizonyítás törvényességének követelménye csak azt zárja ki, hogy a kellő figyelmeztetések nélkül és valószínűleg nem kihallgatható állapotban e tanú által mondottakat – akár azok rögzített formáját, akár a rendőrtanúk azokra vonatkozó vallomásait – felhasználja a bíróság, a kihallgatásában megnyilvánuló jogellenesség ellenben nincs kihatással azon bizonyítékok értékelésére, amelyeket a vádlottra nézve törvényesen szereztek be az ügyben eljáró hatóságok, még akkor sem, ha a vádlott a fenti információ alapján került a hatóságok látóterébe.

[38] Kétségtelen, hogy a bizonyítékok viszonylag szűk köre állt a bíróság rendelkezésére, ugyanakkor azok – ahogyan arra az ügyészi átirat is utal – a vádlotti szándékot illetően a törvényszék megállapításával [ítélet (36) bekezdése] ellentétes irányba mutattak.

[39] A vádlott eljárás során (írásban) megtett egyetlen vallomásában tagadta, hogy a lakóhelyeként nyilvántartott és csak a tettenérése előtt pár hónappal tényleges lakóhelyként elhagyott budapesti lakásban feltalált kábítószerről tudott volna, és arra hivatkozott, hogy gyanúsított kihallgatásának végén a nyomozóhatóság tagjai arra szólították fel, hogy „fogja be a száját”. Írásbeli vallomásának ez utóbbi része egyértelműen azirányú védekezésnek tekinthető, hogy a nyomozóhatóság – ismeretlen okból – az ő terhére kívánta róni a felelősséget a valódi elkövető helyett. Nem hagyható azonban figyelmen kívül ezzel összefüggésben, hogy a később meghatalmazott védővel eljáró vádlott – amennyiben ilyen felszólítás valóban elhangzott – miért nem kifogásolta azt.

[40] Fenti, írásbeli vallomásában elismerte ugyanakkor, hogy az elköltözése után is járt a budapesti lakásban: állítása szerint annak ellenőrzése céljából, hogy azok – az általa egyébként nem ismert – személyek, akiknek a lakást átengedte, azt milyen állapotban hagyták. Ezen állítása egyrészt okafigyottá teszi a védői fellebbezés-indokolásnak a cellainformációkkal kapcsolatos kifogását, mivel maga a vádlott is elismerte, hogy járt a lakásban, melyet ily módon a cellainformációk tartalma is megerősít, másrészt kétséget támaszt a vádlott szavahihetőségével kapcsolatban.

[41] A vallomásában még azt is tagadta tehát, hogy bármi köze volna a lakásból lefoglalt kábítószerhez, így értelemszerűen ebből a saját fogyasztási célra tartás is kizárható. Ha tehát az mégis bizonyítást nyer, hogy a vádlotthoz köthető a kábítószer, ez logikusan a vádlotti vallomásból következően már önmagában is a terjesztési célú tárolást feltételezi.

[42] Márpedig az elsőfokú bíróság helytálló érveléssel (ítélet [38] bekezdés) vetette el a vádlott védekezését, és állapította meg, hogy a lakást az új bérlemény birtokbavételét követően továbbra is a vádlott használta, a kábítószer másé nem, csak az övé lehetett. Érveinek helyességét tovább erősíti annak teljes valószínűtlensége is, hogy az általa ismeretlen személyek egy olyan lakásban tároltak volna nagy értékű kábítószert, ahová a vádlottnak – azaz egy számukra is ismeretlen személynek – szabad bejárása volt.

[43] A kábítószer vádlott személyéhez köthető voltán túl annak értékesítési célú tárolása pedig nem csak a vallomásából következik, hanem további tényekből levonható logikus következtetések sokaságából együttesen. Így:

[44] A vádlott már arra sem adott semmilyen (így logikus és elfogadható) magyarázatot sem arra, hogy a lakást miért adta át számára ismeretlen személyeknek, és bérelt ki egy másikat, növelve ezzel kiadásait, miközben a feltárt jövedelmi viszonyai azt valójában se nem indokolták, se nem tették lehetővé.

[45] Tettenérése a lakásnál történt, a nála levő táskában koffeinnel – 15% hatóanyag-tartalmú, fogyasztásra kész – hígított kokain volt, melynek adott, 5 gramm körüli mennyisége a magáncélú felhasználáshoz szükségeset meghaladta. A lakásban viszont nagy tisztaságú (75% koncentrációjú) kokaint találtak a rendőrök, hígítatlan állapotban, de a konyhában fellelt mérleg e kábítószer mellett koffeinnel is szennyezett volt, azaz a kokain felütését azzal az eszközzel végezték. Ebből következően nem támasztja alá a vádlotti védekezést a lakásban tartott és a nála lévő táskában talált kábítószer hatóanyagtartalmának különbsége: az a hígítóanyagra tekintettel éppen a vádlotti bűnösségre utal. Elkerülte továbbá az elsőfokú bíróság figyelmét az a körülmény is, hogy a vádlott nem adott elfogadható magyarázatot arra, miért hagyta bankkártyáját az általa már nem használt lakásban úgy, hogy azt olyan személyek használták, akiket nem is ismert. Ez – azzal együtt, hogy a bankkártyát a kokainnal szennyezett mérleg mellett találták meg, nem pedig a vádlott birtokában – ugyancsak azt a meggyőződést erősíti, hogy a lakást a vádlott használta az általa kereskedelmi céllal tartott nagy mennyiségű kábítószer tárolására és ott végezte el (saját kártyája és a mérleg segítségével) a kokain hígítását és porciózását is, mely tevékenységek, ha valóban csak fogyasztási céllal tartott volna kábítószert, teljesen indokolatlan és megmagyarázhatatlan. Ugyanilyenként értékelendő az a fontos tény is, hogy a nagy tisztaságú kokain a lakásból 2 különböző helyről, három különböző csomagból (egy 20 gramm körüli, egy 160 gramm és egy 140 gramm kiszerelésben) került elő. Ez szintén nem fogyasztói típusú magatartást igazol.

[46] Szemben az elsőfokú bíróság álláspontjával, a kábítószer jelentős mennyisége – az egyéb, a törvényszék által azzal együttesen nem értékelt bizonyítékokkal együtt – egyértelműen a vádlott kereskedelmi tevékenységét bizonyítja. E tekintetben nem hagyható figyelmen kívül az a – törvényszék által nem értékelt – tény sem, hogy a vádlott, aki a legális jövedelemforrásáról nem nyilatkozott, két lakást is bérelt ismertelen indokból párhuzamosan, közülük az egyiket a nettó havi jövedelmét is meghaladó bérleti díj ellenében, ráadásul 550.000,- Ft kaució kifizetése mellett. Jövedelme nem teremthetett továbbá lehetőséget a fentiek alapján a személyéhez köthető mennyiségű és minőségű kokain megvásárlására sem, mivel annak beszerzési ára 2.700.000,- – 4.500.000,- Ft között lehetett a cselekmény idején, sőt, az elsőfokú bíróság még ennél is számottevően magasabb értékben határozta azt meg, elfogadva az ügyészi érvelést, hogy „a megtalált kábítószereszek feketepiaci értéke 10 millió forint körüli” ([38] bekezdés). Mindezen körülményekből egyéb, ellenkező adatok hiányában okszerű következtetés vonható le arra vonatkozóan, hogy mind a beszerzési ár, mind az ingatlanbérlet fedezetét a vádlott által folytatott illegális cselekmény – nevezetesen a kábítószer-kereskedői tevékenység – haszna szolgáltatta.

[47] A Kúria precedens értékű Bfv.1225/2022/11. számú határozata szerint, a bűnösség kérdésében e cselekménynél is elengedhetetlen a tudattartalom vizsgálata, melynél jelentősége van annak, hogy mekkora az a kábítószer-mennyiség, ami a terheltnél volt, ugyanis a szándékára – az eset egyéb körülményei mellett – az átadott vagy tárolt kábítószer mennyiségéből is következtetni lehet. A vádlott birtokából lefoglalt kábítószer kifejezett jelentős mennyisége, az elrejtésére használt lakásban történt tárolás körülményei (amelyekkel kapcsolatban nem hagyható figyelmen kívül, hogy a porciózás és hígítás helyben való elvégzését egyértelműen alátámasztó bizonyítékokat is talált a hatóság) egyértelműen arra utalnak, hogy e kábítószer-mennyiséget a Terhelt1 kereskedés, jövedelemszerzés céljából tartotta. Ezzel egyező gyakorlatot foglal össze a BH2015. 324. bírósági határozat I. pontja is: „Amennyiben a terhelt nagy tételben vásárol továbbértékesítés céljára kábítószer, kábítószer csomagolására, hígítására, adagolására szolgáló eszközökkel rendelkezik, cselekménye kereskedelemnek minősül”.

[48] A fentieket összefoglalva, valamennyi rendelkezésre álló bizonyíték okszerű, logikus és egymással összevetett módon történő értékelésével nem csak az volt a vádlott terhére megállapítható, hogy az általa bérelt lakásban és a táskájában talált kábítószer teljes mennyiségéről tudott és az a birtokában volt, de az is, hogy azt kereskedés céljából tárolta, ennél fogva azzal kereskedett.

[49] Ezzel egyező következtetésre jutott a Kúria a Bfv.II.1491/2017/5. számú határozatban kifejezésre juttatott döntésében is, amiben kifejtette, hogy azon tények alapján, melyek szerint a terhelt lakásában jelentős mennyiségű kábítószer mellett annak kiporciózásához szükséges eszközök is feltalálhatók voltak, csak azt a következtetést lehetett levonni, hogy a terhelt a lakásában megtalált kábítószer nem saját céljaira vásárolta, hanem haszonszerzés érdekében történő továbbértékesítés végett szerezte meg, annak ellenére, hogy vizeletében kokain kábítószer fogyasztására utaló anyagot találtak.

[50] Ahogyan pedig azt a Kúria a Bfv.II.1293/2016/6. számú határozatában kifejtette, a kábítószernek kereskedés céljára történt megszerzése önmagában akkor is a kereskedés körébe tartozik, ha többletmagatartás – mint ahogy jelen ügyben sem – nem kapcsolódik hozzá.

[51] Kiemelést érdemel az ujjnyomszakértői vizsgálatra vonatkozó védői indítvány elutasításának oka [ítélet (38) bekezdése] nem mindenben helytálló. A törvényszék szerint ugyanis, amennyiben találtak volna ujjlenyomatot a kérdéses tárgyakon, az csak tovább erősítette volna a bíróság az irányú meggyőződését, hogy a vádlott a cselekmény elkövetője. Ez a megállapítás abban az esetben valóban hibátlan, ha a vádlott ujjlenyomatait azonosította volna egy ilyen vizsgálat. Ha viszont a vádlottól eltérő személy ujjlenyomata is azonosítást nyerne, az legfeljebb csak arra utalna, hogy a vádlott mellett másnak is köze lehet a kábítószerhez, a vádlott felelősségének kizárására alkalmatlan.

[52] Ugyanezen bekezdésben a vádlott felelős szülői voltára, mint a költözés okára hivatkozással sem értett egyet a másodfokú bíróság: nem lehet ugyanis felelős szülői magatartásról beszélni akkor, ha a szülő gyermek felügyelete mellett kábítószerrel foglalkozott. Az életvitelszerű tartózkodási helytől eltérő bérlemény léte, és a kábítószer ott elhelyezése egyéb iránt megint csak a kereskedői magatartás bizonyítéka: az ilyen ingatlanok inntől kezdve tipikusan „depó” (lerakat, raktár) helyként szolgálnak, amelynek célja a vevők könnyebb kiszolgálása, a vádlotthoz is köthető porciózás, tárolás, és végül az is, hogy az elkövető lelepleződésének kockázatait is csökkentse.

[53] A vádlott bűnösségére vont következtetés az irányadó tényállásból okszerű, cselekményének minősítése ellenben – figyelemmel a tényállás kiegészítésére – téves. E tekintetben az ítéltábla az ügyészi álláspontot osztotta.

[54] A vádlottnak a kiegészített, ily módon a felülbírálat során irányadó tényállásban írt cselekménye a fentiek okán a Btk. 176. § (1) bekezdésének 4. fordulatába ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő, jelentős mennyiségű kábítószerrel elkövetett kábítószer kereskedelem büntettének megállapítására alkalmas, melyet a vádlott a Btk. 7. § 1. fordulata szerinti egyenes szándékkal valósított meg.

[55] A kábítószer-kereskedelem büntette fenti minősített esetének törvényi büntetési tétele 5 évtől 20 évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés.

[56] A büntetés kiszabásával kapcsolatban irányadó törvényi rendelkezéseket a megváltozott minősítéshez tartozó büntetési tételkeretre tekintettel is annyiban szükséges kiegészíteni, hogy a Btk. 80. § (2) bekezdése értelmében határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabásakor a büntetési tétel középértéke irányadó, amely a büntetési tétel alsó és felső határa összegének fele, azaz adott esetben 12 és fél év.

[57] A büntetéskiszabás körében értékelendő tényeket és körülményeket az elsőfokú bíróság feltárta, azok közül mindössze az enyhítő körülmények egészítendő ki a további hat hónap időmúlással, valamint azzal, hogy a vádlott egyedül tartja el kiskorú gyermekét, és mellőzendő volt a súlyosító körülmények köréből az, hogy a kábítószer mennyisége többszörösen meghaladta a minősítéshez szükséges mennyiségi határt. A büntetési tételkeretben a jogalkotó egy bűncselekmény absztrakt társadalomra veszélyességét értékeli. A bíróság feladata az, hogy a vád tárgyává tett bűncselekmény konkrét társadalomra veszélyességét meghatározza, és azt kifejezésre juttassa a kiszabott büntetés mértékében. Az egyik tényező, amely alapvetően meghatározza egy bűncselekmény konkrét társadalomra veszélyességét, a jogtárgy sértésére való alkalmasság mértéke. A kábítószer-kereskedelem az egészséget veszélyeztető bűncselekmények között nyert szabályozást, és a minősítő körülmények rendszerét alapvetően a cselekménnyel érintett kábítószer mennyisége határozza meg. Ebből a két jellemzőből az következik, hogy minél komolyabb veszélyt jelent a közegészségre a bűncselekmény elkövetési tárgyaként megjelenő kábítószer, annál nagyobb a cselekmény társadalomra veszélyessége. Az egyik legfontosabb tényező, amely alapján a közegészség veszélyeztetése mérhető, a kábítószer mennyisége, ezért azt a büntetés mértékének meghatározása során mindig értékelni kell. A következetes bírói gyakorlat szerint a jelentős mennyiségre elkövetett kábítószer-kereskedelem esetén a jelentős mennyiség alsó határát kisebb mértékben meghaladó mennyiség enyhítő körülményként értékelendő, míg akkor súlyosító tényező – az 56/2007 BK vélemény III/3. pontjának megfelelő alkalmazásával –, ha a mennyiség más törvényi tényállásnál minősített esetet merít ki. Ez – a Btk. 178. § (2) bekezdés c) pontjára figyelemmel – a különösen jelentős mennyiség, amely a jelentős mennyiség alsó határának 10-szerese. Mivel jelen esetben a vádlott a jelentős mennyiség alsó határát 5,6-szorosan meghaladó mennyiségű kábítószerre követte el a bűncselekményt, ennek a büntetés kiszabása során sem súlyosító, sem enyhítő hatást nem lehet tulajdonítani.

[58] A Btk. büntetéskiszabási körülményekről szóló 80. § (1)-(2) bekezdése rögzíti, hogy a büntetést a Btk-ban meghatározott keretek között, céljának szem előtt tartásával úgy kell kiszabni, hogy az igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez.

[59] Az ítéltábla álláspontja szerint a fenti körülmények és a cselekmény tárgyi súlya alapján a vádlottal szemben a büntetés Btk. 79. §-ában írt céljai eléréséhez a Btk. Különös Részeiben írt 5 éves törvényi minimumnál hosszabb tartamú, de a középértéket el nem érő szabadságvesztés büntetés kiszabása szükséges és egyben elegendő, ezért a vele szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés mértékét 5 év 8 hónapra súlyosította. Ennél súlyosabb büntetés kiszabását a korábban a törvénnyel összeütközésbe nem került és a rendelkezésre álló adatok szerint a 2019-es cselekmény óta is törvénytisztelő vádlottal szemben nem tartotta indokoltnak, mint ahogy a védő által indítványozott enyhítésnek sem volt értelemszerűen helye.

[60] A törvénynek megfelelően ítélte a törvényszék közügyektől eltiltásra is a vádlottat, azonban e mellékbüntetés mértékét a másodfokú bíróság ugyancsak szükségesnek tartotta felemelni, a főbüntetéssel arányos, 6 éves tartamra.

[61] A pénzbüntetéssel összefüggésben kiemelést igényel, hogy a Btk. 50. § (2) bekezdése szerint akit haszonszerzés céljából elkövetett bűncselekmény miatt határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítélnék, ha megfelelő jövedelme vagy vagyona van, pénzbüntetésre is kell ítélni. Az ügyben azonban nem foglalt le a hatóság a haszonszerzést alátámasztó pénzösszeget – amire egyébként más vagyoni jellegű joghátrány alkalmazása merült volna fel –, így a pénzbüntetés ezen, kötelező alkalmazása helyett a bíróságnak azt kell vizsgálnia, hogy a vádlott esetében a pénzbüntetés alkalmazásának a Btk. 50. § (1) bekezdésében írt általános feltételei fennállnak-e. Tekintettel arra, hogy a gyermekét egyedül nevelő vádlott feltárt jövedelmi és vagyoni viszonyai annak megfizetéséhez nem megfelelőek, az ítéltábla a pénzbüntetésre vonatkozó rendelkezést mellőzte.

[62] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatára vonatkozó elsőbírói állásponttól eltérően az ítéltábla nem talált olyan méltányolható körülményt, amely a Btk. 35. § (2) bekezdése szerinti eggyel enyhébb végrehajtási fokozat alkalmazását indokolná, ezért a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát a Btk. 37. § (3) bekezdés ad) pontjára tekintettel fegyházban állapította meg.

[63] Az ítélet egyéb járulékos rendelkezései törvényesek.

[64] Fent írtakra figyelemmel az ítéltábla nyilvános ülésen eljárva az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján – a minősítést és a joghátrányt érintő részében – megváltoztatta, egyebekben – a tényállás kiegészítésével – a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[65] A másodfokú bíróság ítélete elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2023. szeptember 20.

dr. Borbás Virág Bernadett s. k., dr. Cserni János s. k.,

dr. Ignác György s. k.,

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Fővárosi Törvényszék 2023. március 1. napján kelt 41.B.213/2022/9. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.99/2023/8. számú ítéletével eszközölt változtatással 2023. szeptember 20. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2023. szeptember 20.

dr. Borbás Virág Bernadett s. k.,

a tanács elnöke